

Ola Morken

MENIGHETSBLAD

FOR ORKDAL PRESTEGJELD

«Når dere søker meg av hele eders hjerte, vil jeg la meg finne av eder».

Nr. 9

Desember 1957

7. årg.

L A G T I E N K R Y B B E .

En julepreken av Hans Nielsen Hauge.

Som Paulus sier er det en stor Gudfryktighetens hemmelighet at Gud er åpenbart i kjød, rettferdiggjort i ånd, sett av engler, forkynt blant hedninger, trodd i verden og opptatt til himmelen. Slik er det, derfor kan dette ikke begripes av fornuften eller den største visdom i verden eller naturgave. Det naturlige menneske kan ikke fatte det som hører Guds ånd til. Som Nikodemus måtte fødes på nytt, slik må vi fødes på nytt for å se Guds rike.

I dette ordet er det ånd og liv: at Ordet ble kjød og tok bolig blant oss. Juleevangeliet forteller om dette, at Gud sendte sin sønn, født av en kvinne. Den utvortes fødsel som evangelisten forteller om, var fattigslig, det var ikke rom for livets fyrste — som var både Gud og menneske og eiet himmel og jord. I en krybbe ble han lagt. Han kunne ha beredet seg et herberge i herlighet. Men Kristus fornedret seg selv forat enhver skal ta eksem-

pel av det og akte lite verdens herlighet og holde seg til det ringe.

Det hjelper dog ikke å forringe seg selv på utvortes vis, mange har søkt et slikt skinn av utvortes verdensforakt, men er bare blitt åndelig hovmodige av det. Den innvortes renselse må gå først, så følger den andre etter. Bare slik renses innvortes kan Kristus bo i vårt hjerte som han lå i sin krybbe, få herberge derinne, slik at det urene drives ut.

Han er vår fred. —

Ef. 2,14.

Det er nok mange i dag som tenker at fred er bare en skjønn juledrøm. Det er ikke nok med at det er uro på vår egen klode. Menne-skene forplanter den til verdensrommet med nyfikne eksperiment.

Nøden holder triumftog over store deler av jorda. For det er ikke alle som sitter på matberget. Og det kvite snøteppet rekker ikke til å skjule elendigheten. Kan det være mening i å preke om fred under slike forhold? Jo, framleis tror vi at ordet om fred har et ærend til menneskene. «Min fred gir jeg dere. Ikke som verden gir, gir jeg dere».

Det er ikke en tom juleklisje eller frasefylte løfter, men løftet til en sukkende, lengtende og nøddestedt slekt.

For verden er i nød. «Er det noen som kan hjelpe, som vårt hjerte kan forstå når fra livets åpne sår der drypper blod?» Den innerste nøden er hjertets nød, ikke bare kroppens. Alle de urolige hjertene mangler den store freden. Denne freden kom Jesus for å skape. I dag er den et fullbrakt faktum.

Verdens nød er videre at den øn-

sker fred for Gud, ikke fred med Gud. Så lenge kampen mellom hjertet og ham fortsetter, blir det aldri fred i hjertet. Og stanser kampen uten at Gud får seire, ender det med forherdelse.

Verdens nød er at midt i skarene står «den de ikke kjenner». De kjenner ham ikke som den som gir lekedom. Verden kjenner ikke smertenes mann som er prøvd i alt, dog uten synd.

Men det finnes andre som kjenner sin nød. De kjemper seigt og utholdende, ikke for å bli kvitt kallet, men for å oppnå fred i hjertet. Ingen er så hensynsløst ærlig. Ingen roper så fortvilt som dem. Og det fortvilte er at de kjenner ingen kvile. For slike sjeler fødtes og døde han som er vår fred. Det er ikke synderen som skal tilkjempe seg freden med Gud. Den ligger ferdig. Fredsyrsten gjorde fred på korset mellom synderen og Gud. Frelsen ligger ferdig. Freden er noe som skal mottakes.

Å, om den lidende verden ville vende seg til Jesus! Da ville det bli fred i sjelene, fred på jord.

Olav Olsen.

Menighetsmøtet i Orkanger

Det er ikke ofte det pågår med slike møter. Grunnen er ganske enkelt at det sjeldent forekommer saker som menighetsmøtet skal uttale seg om. Men her er noe:

Da kapellet i Orkanger skulle planlegges, bestemte det daværende kommunestyre at det skulle tegnes som krematorium. Og det ble gjort. Huset har en bådrommelig og dyp kjeller.

Enda er krematoriet fjern framtidsmusikk — kanskje. Men høgre

myndigheter har i hvert fall gjort merksam på at krematorieplaner skal godkjennes av kongen før de settes ut i livet. Veggen kan synes lang, og før det arbeides videre med saken, som formannskapet oppfordrer til, skal i følge loven saken om krematorium forelegges menighetsmøtet til uttalelse.

Så blir gjort ved høvelig tid engang på nyåret. Vær merksam på eventuell kunngjøring, så det kan bli et godt oppmøte om saken.

Olav Olsen.

Litt om juletreet.

Vi som lever i Norge idag kan ikke tenke oss å feire en skikkelig jul uten juletre, og så langt vi kan huske tilbake har juletreet som regel hørt med til de tusen norske hjems julefest. Men det er ikke så gammelt her i landet som de fleste vistnok tenker seg. Faktisk kom skikken til de tre skandinaviske land først i begynnelsen av det 19. årh. Og det ble først innført i byene, hvor det hos oss var blitt alminnelig omkring år 1850, mens det varte adskillig lenger innen det ble herskende skikk også på landet å tenne juletre. Da granen mangler på Vestlandet, har man der i regelen måttet bruke en furu isteden. Til å begynne med nøyet man seg med en liten granbusk på bordet, senere er moten blitt mere fordringsfull og krever at juletreet skal være stort nok til å stå på gulvet. Mens det til å begynne med var forbeholdt hjemmene, er det i de siste menneskealdre blitt flyttet inn i kirker, bedehus og andre forsamlingslokaler. I byene har man også ordnet med praktfulle «julegater», smykket med grantrær og guirlander av gran og massevis av små elektriske pærer. Og på torvet eller på andre åpne plasser står en veldig julegran og når den tennes, da føler alle at nå er julen nær. Juletræet er i den grad blitt et symbol for oss at det må finnes overalt hvor man samles i julehelgen.

Noen overtro knytter der seg for oss ikke lenger til juletræet. Vi føler bare en umiddelbar glede ved å se det eviggrønne trær med sine tindrende lys i vår stue, og alle synger juletræets pris:

Du grønne, glitrende trær, goddag!
Velkommen du som vi ser så gjerne,
med julelys og med norske flagg
og høyt i toppen den blanke stjerne!

Omtalen av stjernen i træets topp

MENIGHETSBLAD

For Orkdal prestegjeld.
Utgitt av Orkland sokneråd.

Utk. hver måned unntatt juli og august. Sendes gjennom posten til alle hjem i prestegjeldet, og til alle utenbygdsboende som vil ha bladet.

Kontingent kr. 4.- pr. år.

Redaktør: **Res. kap. Leergaard.**
Kasserer: **lærer Nils Ofstad.**

For Orkanger:
Anton Hoff og Nik. Konstad.
For Orkdal:
Fru Ingeborg Krogstad Jakobsen.
For Orkland:
lærer Nils Ofstad.

Menighetsbladets trykkeri:
SVORKMO PRENTEVERK.

leder over til minnet om Betlehemsstjernen og Jesu fødsel. Men ellers er der ikke spor av symbolikk i sangen. Selve træet tydes ikke. Og dog skulle vi kunne se noe betydningsfullt også i det. Det skulle vekke i oss assosiasjoner om noe av det som den kristelige tradisjon og den kristelige poesi har sett uttrykt i det.

I sin dikteyklus «En liden Julegave» fra 1859 har Jørgen Moe et særlig dikt «Ved Juletræet», hvori han tolker dets betydning som trær: «at det må gi Ly og Læ til mange glade Hjerter», og så med tanken på juletræets eviggrønne farve og dets lys uttaler dette ønske:

«Lad h a a b s grønt det for Alle staa!
Den Klarhet, Markens Hyrder saa,
Udtindre fra dets Hjerter!»

Men skjønnest og dypsindigst har Grundtvig tolket juletræets symbolikk i en julesang han i 1842 skrev til noen asylbarn i Kjøbenhavn: «Juleaften, du er skjønn». Han minner her først om livsens trær i paradiset som menneskene ved syndefallet ble utestengt fra:

«Livets Trær med Lys i Top
voxte i Guds Have op,
Adams Børn dog længe sukket:
Paradis for os er lukket,
Død og Dom er Syndens Sold!»

Så henviser han til paradistræets gjenoppståen i Jesus Kristus:

«Lysets Trær med Liv i Løn
er oprundet med Guds Søn,
Engle svæve i dets Grene,
Kvæde sødt med Stemmer rene,
vinke os til Paradis.»

Og så peker han endelig på juletræets tale derom:

«Om det Lys som tændtes brat
med Guds Søn i Julenat,
Livets Lys, som blindt skal brænde
for de smaa til Verdens Ende,
Minder os vort Juletrær.»

Men faller det oss vanskelig å følge med i en så dypsindig symbolikk, så kan vi i det minste av den blanke stjerne i juletræets topp la oss minne om at

Den første jul i et fremmed land
sin store stjerne Vor Herre tændte,
den skulle vise vor jord, at han
den lille Jesus til verden sendte.
Når stjernen skinner
om ham oss minner
vort juletrær.

Misjonsambandet.

Plan for virksomheten 1958:

Vi er tildelt Rik. Ljøkjel til å virke her i januar og februar og misjonær Vik i mars og april, ellers er vi lovet litt mere hjelp etter som det blir behov for det.

- 14. til 19. januar: Monset f.
- 21. til 26. jan: Løkken f.
- 29. jan. til 15. febr: Midtbygdens f.
- 16. febr: (Fastelavenssøndag)
ÅRSMØTE på Svorkmo
- 19. febr. til 2. mars: «Vårliv» f.
(Moe og Svorkmo).
- 3. til 9. mars: Råbygdens f.
- 3. til 9. mars: Lomundal lag.
- 11. til 16. mars: «Fjellbjørka» f.,
Meldal.
- 11. til 16. mars: Krogstadøra f.,
Snillfjord.
- 18. til 23. mars: Orkanger f.
- 18. til 29. mars: Børsa f.
- 30. mars (Palmesøndag) Fest på
Fannrem.

FRA ORKDAL.

Innsamlet til menighetspleien i året 1957.

I Gangås krets kr. 135.—
Ustjåren krets kr. 375.—

Randi Johnsen.

Brev

Minneapolis, den 7de Desember 57.

Som jeg forstaar er det Magne Bredesen som er bestyrer, saa denne skrivelse er for ham. Sender nemlig 5 Dollar til dette Kirkeblad jeg faar, den skulde bringe 35 kr. i Norsk mynt. Nu er jeg Enkeman. Min Hustru døde den 9de Juni 57. Har en Datter Elsie som er 45 aar og ugift; men har sitt eget Hus saa jeg lever alene. Mit navn havde jeg saa stort bryderi med saa jeg maatte forandre det. Har 3 atester i fra «Norge». Paa mit avgangs-Vitnespyrd har Elden skrevet Sjøberg, paa Koppeatesten Skjøberg, saa Preteatesten Schjøberg, saa Preteatesten holdt god. Hvor blev det av Botolf og Marius Bredesen, har ikke hørt et ord om dem. Hils Johana, Edvart ved jeg er død.

Jeg forlod Svorkmo den 9de Februar 1903 snart 54 aar siden, Du faa hilse Vehjelm saa meget ifra mig. Det er vel bare ham og John Simonshaug av mine gamle kamerater som lever, og saa Ole Skjøberg, Sprange.

Det er to gange jeg har sendt løse penger som ikke kom frem — haaper det beste denne gang.

De beste hilsninger for en God Jul og Godt Nytt År.

Ole Solberg

3929 — 39th Ave So
Minneapolis 6 Minn.
U.S.A.

Herr Ole Solberg.

Ettersom brevet er skreven til meg vil eg kome med eit par opplysingar. Bladet blir berre trykt hos meg her i Svorkmo Prenteverk. Elles kan eg oppyse at Botolf Bredesen døydde i Trondheim for ca. 30 år sea, medan Marius, som var i Tyskland og Amerika nokre år, døydde for berre eit par år sea, etter ein større operasjon.

Redaktøren ber meg sende deg ein takk for brev og pengar. Det er hugnadsamt å høyre frå gamle utflytte Svorkmobygger, og sjå at dei hugser gamle vener og heimbygda.

Hjarteleg helsing og takk

Magne Bredesen.

KIRKENS NØDHJELP.

Dei som har klær å gi til Kirkens Nødhjelp kan levere inn pakkar til Seriana Sølberg, Fannrem.

PREIKELISTEN

4. s. i adv., 22. desbr.

Ustad skole kl. 11: Leergaard.
Moe Misjonshus kl. 11: Hatlebrekke.
Orkanger kirke kl. 11: Olsen. Barne-
gudstjeneste.

Julekveld, 24. desbr.

Orkdal kyrkje kl. 15: Hatlebrekke.
Barnegudstjeneste. Sang av bar-
nekor.

1. juledag, 25. desbr.

Orkdal kyrkje kl. 11: Hatlebrekke.
Ofring til N.M.S.
Svorkmo misjonshus kl. 11: Leergaard
Ofring til N.M.S.
Orkanger kirke kl. 11: Olsen.
Ofring til N.M.S.

2. juledag, 26. desbr.

Orkdal kyrkje kl. 11: Leergaard.
Ofr. til menighetsarbeidet.
Hoston forsaml.hus kl. 11: Olsen.
Koll. til de 4 diakoninstitusjoner.
Orkanger kirke kl. 11: Hatlebrekke.

Søndag e. jul, 29. desbr.

Orkdal Aldershjem kl.11: Hatlebrekke
Tokstadjåren forsaml.hus kl. 11:
Leergaard.
Orkanger kirke kl. 11: Olsen.

Nyårsdag, 1. januar.

Orkdal kyrkje kl. 11: Olsen. Ofr. til
Sjømannsmisjonen.
Svorkmo misjonshus kl. 11: Hatle-
brekke. Koll. til menigh.arbeidet.
Orkanger kirke kl. 11: Leergaard.

Kristi Åpenbaringsdag, 5. jan.

Råbygda bedehus kl. 11: Hatlebrekke
Monset skole kl. 11: Leergaard.
Orkanger kirke kl. 11: Olsen.

1. s. e. Kr. Åp.dag, 12. jan.

Orkdal Kapell kl. 11: Leergaard.
Nattverd.
Moe misjonshus kl. 11: Olsen.
Orkanger kirke kl. 11: Hatlebrekke .
Nattverd.

KRISTELIG LITTERATUR
Fotorammer — Innramming**Orkdal Bokhandel**Edel Ask Eikli
FANNREM

GODT UTVALG av

SØLVVÅRER

til

BARNEDÅP**BRYLLUP****KONFIRMASJON****JOHN RØHME**

GULLSMED - ORKANGER.

GAVER TIL BLADET**ORKLAND.**

Ved Marit Berbu: Anne og Arne
Berbu. Berit og Ingebrigt Haugen.
Hermann Rossmann. Arnt Svorkmo.
Alle bet. kr. 10.

Ved Oddlaug Høston: Åsmund Sel-
bekk 10. Andreas Knutsen Høston 10.
Styrkar Grønning 5.

Ved Martin Moe: Olaf O. Svorkmo
10. Sverre K. Togstad 10. Gunvor
Togstad 5.

Ved Nils Ofstad: Ola O. Monseth 10.
Bernt Svorkdal 5. Johan Mo 10. Ole
Solberg, U.S.A. 5 Dollars.

Ved Leergaard: Ingebrigt Aarli 10.
Ved Anders B. Hoston: Ole T. Ku-
sæter 5.

ORKANGER.

Ved Anton Hoff: O. Wik. Anna
Holdvakt. Leif Lassen. I. og K. Hau-
gen. Alle bet. kr. 5. Th. Abelvik. To-

ra Hagen. O. og I. Finstad. Alle bet.
kr. 10.

Ved s Aagot Akseth: Hjørdis og Pet-
ter Schefloe 5.

FRA KIRKEBOKEN**ORKLAND.****D Ø P T E :**

3-11: Terje Valås.
10-11: Sivert Paulsen; Bjørg Evelyn
Midtlyng. Ragnhild Fagerli.
24-11: Toril Irene Solbu.

ORKDAL.

10-11: Tor Atle Sluphaug; Ann Mari
Englökk.
24-11: Per Arne Grø; Stein Åge Sæ-
terbakk; Beate Kvakland.

ORKANGER.

3-11: Tore Kristiansen; Atle Silfve-
nius; Tom Reidar Mardhl.
10-11: Olav Grøtan.
24-11: Sissel Pedersli.
13. okt: Lisbet Gjønnes (døpt i Trond-
heim).

VIGDE :**ORKLAND.**

Ingen.

ORKDAL.

9-11: Anton Bjørkli og Elfrid Foss-
um, begge Orkdal.
23-11: Brede Hermund Semundseth og
Oddrun Synnøve Neraune, beg-
ge Orkdal. Ståle Lothe, Fana og
Sofie Fagerholt, Orkdal.
30-11: Atle Magnar Bjørkli og Jorunn
Nyhus, begge Orkdal.

ORKANGER.

23-11: Paul Johansen, Orkanger og
Klara Irene Hukkelås (Vigd i
Børsa).

D Ø D E :**ORKLAND.**

21-11: Karen Olsdtr. Holte, 63 år.

ORKDAL.

12-11: Odd Nystykket, 42 år.

ORKANGER.

2-11: Johanne Gisvold, 82 år.
13-11: Olaf Sivertsen, 60 år.

Gravmonumenter

i alle prisklasser og modeller i før-
steklasses utførelse kan bestilles hos
meg.

Monumentene leveres fraktfritt
og fritt oppsatt.

BERNT GROVEN

Svorkmo.

